

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120377395
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:6120377395.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Katarínou Krochtovou v právnej veci žalobcu BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zast. JUDr. Oskar Chnápko, advokát so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému B. T., V.. XX.XX.XXXX, J. XX, XXX XX P., o zaplatenie sumy 352,71 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 125,43 Eur spolu s 5,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 25,39 Eur od 13.10.2017 do zaplatenia, zo sumy 25,09 Eur od 07.11.2017 do zaplatenia, zo sumy 27,39 Eur od 08.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 24,99 Eur od 09.01.2018 do zaplatenia a zo sumy 22,57 Eur od 07.02.2018 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 06.09.2020 a tunajšiemu súdu postúpenou dňa 17.05.2021 domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 204,79 Eur s príslušenstvom a zmluvnú pokutu v sume 147,92 Eur. Tiež si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

2. V žalobe dôvodil tým, že Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi postupcom Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bajkalská 28, Bratislava, IČO: 35 763 469, a žalobcom ako postupníkom došlo dňa 06.08.2019 k postúpeniu pohľadávky aj voči žalovanému, ktorá je v prílohe vedená pod referenčným číslom 3048013901. Ďalej uviedol, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným Zmluvu o poskytovaní verejných služieb v znení Dodatku, na základe ktorej bol žalovanému aktivovaný program služieb. Na základe toho právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému služby podľa uzavretej zmluvy, na základe čoho mu vystavil tieto faktúry: faktúra zo dňa 21.09.2017 uvedená pod VS 3419965564 vo výške 50,18 Eur splatná dňa 12.10.2017, faktúra zo dňa 21.10.2017 uvedená pod VS 4102650701 vo výške 30,08 Eur splatná dňa 06.11.2017, faktúra zo dňa 21.11.2017 uvedená pod VS 2104533505 vo výške 52,17 Eur splatná dňa 07.12.2017, faktúra zo dňa 21.12.2017 uvedená pod VS 9106457486 vo výške 29,99 Eur splatná dňa 08.01.2018 a faktúra zo dňa 21.01.2018 uvedená pod VS 8201844947 vo výške 42,37 Eur splatná dňa 06.02.2018. Žalovaný aj napriek opakovaným upomienkam dlžné sumy neuhradil. S plnením peňažného dlhu sa dostal do omeškania, a preto si žalobca uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po splatnosti tej-ktorej faktúry. Žalobca si uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 147,92 Eur, ktorá je vypočítaná ako základ ZP - (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní viazanosti x základ ZP).

3. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril. Žaloba mu bola doručená dňa 16.07.2021.

4. Súd vo veci nenariaďoval pojednávanie v súlade s ustanovením § 297 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keďže v spore ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje sumu 1000 Eur. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke tunajšieho súdu od 25.08.2021 do 08.09.2021.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby, jej prílohami, a to Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 16.11.2016, dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 16.11.2016, dohodou o zmene zmluvy o poskytovaní verejných služieb - výmena SIM zo dňa 18.11.2016, faktúrami, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 19.09.2019, výzvou na zaplatenie - predžalobná výzva zo dňa 12.08.2020, platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 30Up/1768/2020 zo dňa 21.09.2020, postúpením veci tunajšiemu súdu a ďalšími s vecou súvisiacimi listinnými dôkazmi.

6. Súd zistil, že právny predchodca žalobcu - Slovak Telekom, a.s. a žalovaný uzavreli dňa 16.11.2016 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytovať žalovanému program služieb „Happy XL volania NAJ“. Toho istého dňa strany uzavreli Dodatok s programom služieb „Happy XL volania NAJ“, dobou viazanosti 24 mesiacov, akciovou kúpnu cenou za MT/Dátové zariadenie v sume 29,00 Eur, neakciovou maloobchodnou cenou za MT/Dátové zariadenie v sume 269,00 Eur, súčtom všetkých zliav zo štandardných poplatkov v sume 120,00 Eur a dojednaním o zmluvnej pokute vo výške 360,00 Eur vypočítanej ako základ mínus počiatočná suma, ktorá bude klesať. Uvedené údaje boli obsiahnuté v Tabuľke č. 1 tohto dodatku. Dojednanie o zmluvnej pokute v bode 3. Dodatku znelo tak, že právny predchodca žalobcu a žalovaný sa dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej podniku porušením záväzku viazanosti vzhľadom na benefity, ktoré podnik poskytol účastníkovi na základe tohto dodatku. Benefity sa rozumie súčet všetkých zliav zo štandardných poplatkov za služby (vrátane doplnkových služieb) podľa cenníka, ako aj zľava z ceny MT, ktorá predstavuje rozdiel medzi neakciovou a akciovou kúpnu cenou, ak bol účastníkovi na základe tohto dodatku MT poskytnutý. Základom pre výpočet zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti je suma špecifikovaná v tabuľke č. 1, ktorá zohľadňuje benefity poskytnuté účastníkovi podľa tohto dodatku (základ pre výpočet). Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia zmluvy v dôsledku porušenia záväzku viazanosti alebo prerušenia poskytovania služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti. Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty = základ pre výpočet - (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní doby viazanosti * Základ pre výpočet). Dohodou zo dňa 18.11.2016 sa právny predchodca žalobcu a žalovaný dohodli na výmene SIM karty typu „Postpaid“.

7. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému za poskytnuté služby nasledujúce faktúry: faktúra zo dňa 21.09.2017 uvedená pod VS 3419965564 vo výške 50,18 Eur splatná dňa 12.10.2017, ktorou právny predchodca žalobcu účtoval žalovanému cenu za poskytnuté služby v sume 25,39 Eur, pričom zvyšná suma predstavovala poplatok za obmedzenie služby - neplatenie (16,50 Eur plus DPH, t.j. 19,80 Eur) a upomienku oneskorenej platby (4,99 Eur), faktúra zo dňa 21.10.2017 uvedená pod VS 4102650701 vo výške 30,08 Eur splatná dňa 06.11.2017, ktorou právny predchodca žalobcu účtoval žalovanému cenu za poskytnuté služby v sume 25,09 Eur, pričom zvyšná suma predstavovala upomienku oneskorenej platby (4,99 Eur), faktúra zo dňa 21.11.2017 uvedená pod VS 2104533505 vo výške 52,17 Eur splatná dňa 07.12.2017, ktorou právny predchodca žalobcu účtoval žalovanému cenu za poskytnuté služby v sume 27,39 Eur, pričom zvyšná suma predstavovala poplatok za obmedzenie služby - neplatenie (16,50 Eur plus DPH, t.j. 19,80 Eur) a upomienku oneskorenej platby (4,99 Eur), faktúra zo dňa 21.12.2017 uvedená pod VS 9106457486 vo výške 29,99 Eur splatná dňa 08.01.2018, ktorou právny predchodca žalobcu účtoval žalovanému cenu za poskytnuté služby v sume 24,99 Eur, pričom zvyšná suma predstavovala upomienku oneskorenej platby (4,99 Eur), faktúra zo dňa 21.01.2018 uvedená pod VS 8201844947 vo výške 42,37 Eur splatná dňa 06.02.2018, ktorou právny predchodca žalobcu účtoval žalovanému cenu za poskytnuté služby v sume 22,57 Eur, pričom zvyšná suma predstavovala náklady vymáhania v sume 19,80 Eur.

8. Súd zistil, že žalobca si voči žalovanému uplatnil aj zmluvnú pokutu vo výške 147,92 Eur, ktorú jeho právny predchodca účtoval žalovanému faktúrou uvedenou pod VS 8213863444 zo dňa 22.07.2018, splatnou dňa 06.08.2018.

9. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 19.09.2019 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že na žalobcu postúpil pohľadávku v celkovej výške 352,71 Eur pod referenčným číslom 3048013901 (referenčné číslo v starom systéme 9005139932). Pohľadávka prešla do vlastníctva žalobcu k 06.08.2019.

10. Výzvou na zaplatenie -predžalobná upomienka zo dňa 12.08.2020 žalobca vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy 369,56 Eur.

11. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

12. Na základe oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 19.09.2019 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že postúpil na žalobcu pohľadávku v celkovej výške 352,71 Eur, a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.07.2019 s tým, že k 06.08.2019 prešli všetky práva s tým spojené do vlastníctva žalobcu. Tým mal súd preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu v danom spore.

13. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon č. 351/2011 Z. z.“), zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

14. Podľa § 43 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z. z. účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry, c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

15. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) a ods. 5 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

19. Súd mal preukázané, že vzťah právneho predchodcu žalobcu a žalovaného je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu). Z tohto dôvodu vyvstáva potreba prednostnej aplikácie spotrebiteľského práva.

20. Z vykonaného dokazovania, ako aj zo zistenia, že medzi stranami neboli sporné žiadne tvrdenia, súd mal za dostatočne preukázané, že medzi Slovak Telekom, a.s., a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému služby a ten sa zaviazal platiť cenu za poskytnuté služby. Na základe toho súd žalobe v časti zaplataenia ceny za dodané služby v celkovej sume 125,43 Eur (k tomu pozri bod 7. odôvodnenia rozsudku) vyhovel, pretože žalovaný ako účastník mal povinnosť zaplatiť cenu služieb.

21. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. V súlade s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie č. 87/1995 Z. z.“), výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku v celkovej sume 125,43 Eur, a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z tejto sumy. Keďže splatnosť jednotlivých súm tvoriacich spolu priznaný nárok majú odlišnú splatnosť, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania v sadzbe 5,00 % ročne zo sumy 25,39 Eur od 13.10.2017 do zaplataenia, zo sumy 25,09 Eur od 07.11.2017 do zaplataenia, zo sumy 27,39 Eur od 08.12.2017 do zaplataenia, zo sumy 24,99 Eur od 09.01.2018 do zaplataenia a zo sumy 22,57 Eur od 07.02.2018 do zaplataenia. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

25. Súd nepriznal žalobcovi nárok na zaplataenie poplatkov za upomienky oneskorenej platby, ktoré jeho právny predchodca účtoval 4 x v sume 4,99 Eur, poplatky za obmedzenie poskytovania služby pre neplataenie účtované 2 x v sume 19,80 Eur a sumu 19,80 Eur účtovanú ako náklady vymáhania. Súd teda zamietol v tejto časti žalobu o zaplataenie sumy 79,36 Eur s prísl.

26. K nárokom žalobcu o zaplataenie poplatkov za upomienky oneskorenej platby súd uvádza, že uplataenie týchto nárokov hodnotí ako snahu dodávateľa - žalobcu sledovať výsostne svoje záujmy v podobe účtovania ďalšej sankcie pre prípad omeškania spotrebiteľa (popri zákonom úroku z omeškania). Nebolo preukázané, aby žalobca poskytoval za účtovanie tohto poplatku žalovanému ako spotrebiteľovi nejaké reálne plnenie, ktoré by ho primälo k dodržiavaniu zmluvných povinností. Uplataňovanie uvedeného poplatku je tak možné považovať za neprijateľnú podmienku, a to aj s ohľadom na výšku tohto poplatku s poukazom na dlžnú sumu, ktorú žalovaný titulom poskytnutých služieb neuhradil a ktorou sa dostal do omeškania. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenburg (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006

č. k. 7U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné. Okrem toho žalobca do konania nepredložil žiaden dôkaz o existencii a zaslaní takejto upomienky žalovanému.

27. Žalobca si uplatnil aj nárok na zaplatenie poplatkov za obmedzenie poskytovania služby pre neplatenie. Žalobca však netvrdil a listinnými dôkazmi nepreukázal, čo tvorí materiálny obsah tohto pojmu. Nie je zrejmé, aké spoplatnené činnosti, resp. služby právny predchodca žalobcu do tohto pojmu zahrnul. Ide o paušálne stanovený poplatok, ktorý zbavuje dodávateľa dôkazného bremena, ktoré by inak musel niesť.

28. Pokiaľ ide o sumu 19,80 Eur titulom nákladov vymáhania, ktoré si žalobca uplatnil na základe faktúry VS 8201844947, súd uvádza, že žalobca netvrdil a nepreukázal, čo tvorí podstatu nákladov na vymáhanie. V tomto smere žalobca neunesol bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu, keďže nepreukázal dôvodnosť tohto nároku.

29. Súd zamietol aj žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 147,92 Eur.

30. Súd zastáva názor, že právna úprava v § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

31. Zmluva o poskytovaní verejných služieb a tiež dodatok, ktorého obsahovou súčasťou je aj dojednanie o zmluvnej pokute, sú ako typové zmluvy uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a dodatkov, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednal, pretože zmluvná pokuta bola dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

32. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí č. k. IV.ÚS 55/2011-19 zo dňa 24.2.2011 judikoval, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.

33. Už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, čo spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov.

34. Zmluvná pokuta dojednaná v zmluve zohľadňuje časový aspekt porušenia záväzku viazanosti vyjadrujúci denné klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia zmluvy, resp. prerušenia poskytovania služieb. Tu je však potrebné pripomenúť, že pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1,00 Eur. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Dojednanie zmluvnej pokuty nezohľadňujúce výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku a viažúce sa iba na moment porušenia povinnosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprimeranej výške.

35. Súd má zato, že sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

36. Vychádzajúc z uvedeného súdu posúdil zmluvné dojednanie obsiahnuté v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorého obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty, ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Preto neprichádza do úvahy ani aplikácia § 545a Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravené moderačné právo súdu týkajúce sa zníženia neprimerane vysokej zmluvnej pokuty.

37. V súvislosti s vysloveným názorom súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov v obdobných veciach, keď súdy konštatovali neprijateľnosť zmluvnej pokuty v zmluvách, či dodatkoch k zmluvám o pripojení, a to aj vo vzťahu k regresívnej zmluvnej pokute (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/103/2015, 21Co/99/2015, 7Co/36/2015, 6Co/105/2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/199/2017 a podobne). Súd nevidí dôvod na odklon od uvedeného právneho názoru. Z tohto dôvodu súd nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 147,92 Eur zamietol.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V danom spore bol v konečnom dôsledku úspešnejší žalovaný (64,44 %) a žalobca mal úspech v rozsahu 35,56 %. Za danej situácie by mal nárok na náhradu trov konania žalovaný voči žalobcovi. Žalovaný si však žiadne trovy neuplatnil a z obsahu spisu mu ani žiadne nevyplynuli, preto mu súd nárok na ich náhradu voči žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do

uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.